

ци изъ околнитѣ села. Святитѣ празници, християнскитѣ пости, съ срѣдата и петака включително, обичаятѣ и прѣданията за Коледа, нова година и пр., се пазяхъ съ религиозна святость. Баща ми, богобоязливъ до крайность, спазваше прародителския обичай: вечеръ като си дойде дома отъ дневната работа на дюкения, ще се исправи наедно съ майка ми прѣдъ *кунитѣ*, кръсти се и чете молитви, ту български, ту гръцки, безъ да ги разбира, каквито е научилъ съ чуванието отъ поповитѣ, и ний, дѣцата, обязательно ще слѣдвами примѣра на родителитѣ, слѣдъ това ще имъ цалунемъ ржка, и веднага тогива ще почнатъ запитванията и ислѣдванията отъ страна на родителитѣ и взаимнитѣ обвинения и оправдания отъ страна на дѣцата: кой е слушалъ, кой е лудувалъ и тая домашна сцена ще се свърши съ заканванията на бащата върху редицивиста и съ застъпването и ходатайствата на майката. Не помнѣ, баща ми да е одарвалъ *шамаръ* на нѣкого отъ насъ.

На църква всѣкога ме водѣше майка ми, кога какъ отиваше да се *черкува*. По-сетнѣ, ходенъето въ църква *канеръванието* и пригласянието на *псалтоветѣ*, казанъето „*отче нашъ*“, по нѣкога и „*вѣрую*“ — всичко на гръцки языкъ, разбира се — бѣше обязательно училищенъ законъ. Майка ми не пропусчаше никой постъ безъ да ме *комка* въ църква наедно съ нея си, а когато можехъ вече да говоря и отговарямъ, тя ме пращаше съ слугинята и да се исповѣдвамъ на дѣда попа. Какво благоговѣние, какво страхопочитание! Стигаше да ми каже майка ми: това е грѣшно, да не правишъ; това е блажно, да не ядешъ, че ще се *комкашъ* и азъ се пазяхъ и да посегнахъ нето да близнахъ. Единъ пѣтъ въ навечерието да се причастя, намѣрихъ бучка нишадъръ и взехъ да ближа. — Бре, защо ближишъ нишадѣра; на ли утрѣ ще се *комкашъ*; сега трѣбва и за това да обадишъ на попа, като се исповѣдашъ! И ме прати на дѣда попа да се исповѣдамъ.

Колѣничилъ прѣдъ попа — поцъ Георги стария, енорѣйския ни священникъ, — като отговорихъ на типическото питане, слушамъ ли баща си и майка си, и като изслушахъ наставленията му, че трѣбва много добрѣ да ги слушамъ, азъ поисправихъ малко главата си, погледнахъ дѣда попа въ лицето и сериозно взехъ да му говоря, както бѣхъ скроилъ въпроса въ ума си.